

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ

လါနီၣ်ဝုဘၣ် ၂၀၁၆, ၂၀၂၃ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 23-224-11

တီအူကီၢ်ရူၢ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ- တၢ်မၤသံ, မၤဟးဂီၤတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, SAC သးခးလီၤနီၤစိၤကျိဖးဒိၣ် ဖဲဒိၣ်ဖးဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, လါယူၤလံ ၂၀၂၃နံၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ဒိၣ်ဖးဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရူၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါယူၤလံ ၇၁၆, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ် ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါပြးကီၢ်ကးကရူၢ် (SAC) သးဖိလၢ ခိၣ်ချ့သးရူၢ်နီၣ်ဂံၢ် (ခမၣ်-၆၀၃), လၢအသးခိၣ်မ့ၢ်ဝဲ ဟ့ၣ်ထီ ထီ တဖုအံၤ ထီၣ်ဒုးဝဲ ကမ္ဘၢ်တၢ်ဒိသဒၢသး (PDF) ဖဲ တဆံသၢမံးလၢဂ့ၢ်, ဒိၣ်ဖးဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခိၣ်, SAC သးခးသံဝဲ ပုၤသဝီဖိပိာ်ခါခါလၢ တဆံသၢမံးလၢဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ခးသံကွံာ်ဝဲ ပုၤသဝီဖိပိာ်ခါခါ, အဝဲသ့ၣ်ခိၣ်အူထီၣ် ကွံာ်စ့ၢ်ကီၢ် ပုၤသဝီဖိအဟံၣ် (၅) ဖျါ, သိလ့ၣ်ယီၢ် (၆) ခိၣ်ဖဲ ဝဲအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခးတပျီၤနီၤစိၤစ့ၢ်ကီၢ်ဝဲ ကျိဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးတၢ်မၤတဖၣ်အံၤအဖီခိၣ် SAC သးတဟ့ၣ်စ့အိၣ်လိးဒီး ဃုဝံသးစ့ၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီး အဟံၣ်ဖိပိာ်ခါတဖၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	တၢ်မၤသံ, မၤဟးဂီၤတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, SAC သးခးလီၤနီၤစိၤကျိဖးဒိၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ	လါယူၤလံ ၇၁၆, ၂၀၂၃နံၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရူၢ်)	တဆံသၢမံးလၢဂ့ၢ်, ဒိၣ်ဖးဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရူၢ်

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအိၣ်လၢ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG အပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဖဲ လါယူၤလံ ၂၀၂၃ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအိၣ်လၢ အဝဲနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရှဲပုၤအိၣ်အိၣ် ဖဲ ပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရှဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ		
မံၤ	စီၤ၀---	၈---
သးနီၣ်	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
မုၢ်/ ခွါ	ခွါ	ခွါ
ကလုာ်	ကညီ	ပယီၤ
ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အိၣ် / တအိၣ်	အိၣ်	သဘူၤ
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ	ခရံၣ်ဖိ	ဘူးဒး
တၢ်ဟံးမူဒါ/ လီၤလၢ	သဝီဖိ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးဒူသဝီ	တဆံသၢမံးလၢၣ်ဝ့ၢ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, တီအူကီၢ်ရဲၣ်	တဆံသၢမံးလၢၣ်ဝ့ၢ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, တီအူကီၢ်ရဲၣ်

ပှၤလၢအမၤအၢပယုဲတၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၤလၢ	သးကျိၤ/ သးရဲၣ် / သးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၤကျဲ / သးကလၢ	အခိၣ်အမံၤဒီးလီၤလၢ
တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	ခိၣ်ချ့သးရဲၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခမရ-ဖိ၀၃)	တဆံမံးလၢၣ်ဝ့ၢ်	သးရဲၣ်ခိၣ် ဟ့ၤစၢထီ

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲၣ်ပှၤပှၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.

သဝီဖိလၢတီအူကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ လၢအထီၣ်ဘၣ် ဒူသဝီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ပီၣ်သကိး (VAW) တၢ် နးသ့ၣ်ညါ KHRG ပှၤမၤ တၢ်ဖိတၢ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အံၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤလံ ၁၁သီ, ၂၀၂၃နီၣ်န့ၢ်, ပှၤသဝီဖိတၢ်အံၤဟ့ၣ်လီၤဝဲ အသကိးလၢ အအိၣ်ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်တၢ် အလီတဲစီနီၣ်ဂံၢ်ဆူ KHRG အအိၣ်အပီ, တၢ်မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးပှၤတၢ်အံၤခိဖျါလီ တဲစီတၢ်ဆဲးကျိၤအပူၤန့ၢ်ဝဲန့ၢ်လီၤ. ပှၤသဝီဖိတၢ်အံၤ တဲဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်သ့ဝဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးမ့ၢ်လၢ အတံၤသကိးလၢ အထံၣ်ထွဲတၢ်တၢ် နးသ့ၣ်ညါတၢ်အီၤတၢ်ဂ့ၢ်လၢလၢပဲၤပဲၤလံအပီန့ၢ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤလံ ၁၃သီန့ၢ်, သဝီဖိ လၢအထီၣ်ဘၣ် VAW တၢ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိး ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိအလီတဲစီနီၣ်ဂံၢ်ဆူ KHRG အအိၣ်န့ၢ်လီၤ. KHRG ပှၤမၤတၢ်ဖိ ဆဲးကျိၤက့ၤ ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိ, နီၢ်အ---, လၢအမ့ၢ် စီၤ၀---အမၤ, ဒီးသံကွၢ်သံဒီးအီၤလၢ လီတဲစီအပူၤန့ၢ်လီၤ.

၂. ကွဲးနီၣ်ပှၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲဒ်လဲၣ်.

ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီး ပှၤသဝီဖိလၢအအိၣ်ဖဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်တၢ်န့ၢ် အတံၤသ ကိးထံၣ်ထွဲတၢ်တၢ်ဟဲတဲဘၣ်အီၤတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအလီၢ်ခံ, အဝဲလဲၤကွၢ်ဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်န့ၢ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ပၢ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်

ပၢ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်.

ဖဲလၢယူၤလဲၤ ဂုၤသီ, ၂၀၂၃နံၣ်, မ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ ၂န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်, ထံၣ်ကီၢ်တၢ်ပတၢ်ပြဲးကိၣ်ကးကရၢ (SAC) သးဖိလၢ ခိၣ်ချ့သးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခမရ-၆၀၃), လၢသးရ့ၣ်ခိၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ်တီၣ်ခိၣ်ရီၤမဲၤအိၣ်တဖု, လဲၤထီၣ်ဒုးဝဲ ကမျါတၢ်ဒိသဒးသး (PDF) ဖဲ တဆံသၢမံးလၢဝံၣ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်တံၢ်တဝဲ ၁၅မံးနံးန့ၣ်လီၤ. SAC သးဖိတဖၣ်အံၤအိၣ်ဆီလီၤသးဖဲ တဆံသၢမံးလၢ ဝံၣ်န့ၣ်လီၤ. PDF သးစ့ၢ်ကီးအိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ ဝံၣ်အံၤအပူၤအယီၤ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် အဘၢၣ်စၢၤတလီၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ, SAC သးဒးသံဝဲပုၤကမျါဖိ (၂)ဂၤဖဲ လီၢ်ကဝီၤအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ကမျါ (၂)ဂၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲ စီၤဝဲ---ဒီး စ---န့ၣ်လီၤ. စီၤဝဲ---မ့ၢ်ဝဲပုၤကညီၣ်ကလုာ်ဒီး စ---မ့ၢ်ဝဲ ပယီၤကလုာ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤလၢန့ၣ် တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး လီၢ်ကဝီၤ သးဖိစုကဝဲတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်.

စီၤဝဲ---ပၢ်လီၤတံၢ်တဝဲ အမါဒီး အဖိမုၢ် (၃)ဂၤ, ဒီးအဖိခွါ (၂) ဂၤန့ၣ်လီၤ. အဖိမုၢ်ခိၣ်ကတၢ်န့ၣ် အသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၁၄နံၣ် ဒီး အဖိခွါဆံးကတၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးထဲ တလၢဖိန့ၣ်လီၤ. အမါနီၢ်အ---, သးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၃၃နံၣ်န့ၣ်လီၤ. စ---မ့ၢ်ပုၤအိၣ်သဘျီန့ၣ်လီၤ. နီၢ်အ--- တဲဘၣ် KHRG လၢ, “ယဝါတဲယၤလၢ ကမၤန့ၢ်အဖိခွါအိၣ်ဖျါမ့ၢ်န့ၢ်ဖဲ လၢယူၤလဲၤ စသီ, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ အဝဲဘၣ်တၢ်မၤသံအိၣ် ဖဲလၢယူၤ ဂုၤသီန့ၣ်လီၤ.” နီၢ်အ--- တဲဝဲလၢ တၢ်ကဲထီၣ်သးန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဖဲအဟံၣ်ပူၤ, ဖဲ SAC သးမၤဒၢၣ်မၤ လီၢ်ဝဲအဝါဆါဆါကလဲၣ်ဝဲဒီးမၤသံကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခဲဝဲကျိၣ်ဖဲအိၣ်သ့ၣ်န့ၣ် (၁) ထံၣ်, ဝံၤသံဝဲတဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤသံအိၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ SAC သးဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွံာ်အဟံၣ်ဒီး အသိလုာ်ယီၢ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. စ--- ဘၣ်တၢ်မၤသံအိၣ်ဖဲ အဝဲလဲၤပုၤ တၢ်လၢ ကျးပူၤဝံၤဟဲက့ၤဆူအဟံၣ်ကျဲအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲအဝဲသ့ၣ် မၤသံကမျါ (၂) ဂၤအံၤဝံၤန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွံာ် ပုၤသဝီဖိအသိလုာ်ယီၢ် (၆)ခိၣ် ဒီး ဟံၣ် (၅) ဖျါၣ်လၢဝံၣ်ပူၤ, လၢအကျါပၣ်ဃုာ်ဒီး စီၤဝဲ---အတၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ဝဲဟံၣ် (၃) ဖျါၣ်ဖဲ ကဝီၤဒု-၂, ဒီးဟံၣ်အဂၤ (၂) ဖျါၣ်ဖဲ ကဝီၤ ဒု-၃ န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ, ဖဲလၢယူၤလဲၤ ဂုၤသီ, မ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ ၃န့ၣ်ရံၣ်တခီန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ခးလီၤဝဲကျိၣ်ဖးဒိၣ် (၄)ဖျါၣ်, (၅) ဖျါၣ်ဆူ တဆံသၢမံးလၢဝံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤလဲၤ ဂုၤသီ, ၂၀၂၃နံၣ် ဟါလီၤခီန့ၣ်, SAC သးက့ၤဆူအသးကလၢပူၤဝံၤ, ပုၤသဝီဖိတဖၣ် လဲၤဟံးန့ၢ်က့ၤဝဲ ပုၤလၢတၢ်မၤသံအိၣ် (၂) ဂၤအံၤအစိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခူၣ်လီၤက့ၤအဝဲသ့ၣ်ဖဲ လၢယူၤလဲၤ စသီ, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤသဝီဖိလၢ တဆံသၢမံးလၢတဖၣ်တဲဝဲလၢ, SAC သးမၤသံကမျါဒီးမၤဟးဂီၤဝဲတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤ ပျံၤပုၤဒဲးသိးပုၤလဲၤန့ၣ်လၢ PDF သးကျါသုတဘျီတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကမျါသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤသံအိၣ်န့ၣ် အဟံၣ်ဃီတၢ်ဖိ တၢ်လံၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွံာ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. သးရ့ၣ်ခိၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ်တဟ့ၣ်လီၤက့ၤ စ့ၢ်အိၣ်လိးဆူပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်, ဒီးအ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်အိၣ်နီတမံၤဘၣ်. SAC သးသ့ၣ်တဖၣ် တဃုကညးသဝီဖိလၢ တၢ်မၤအတဖၣ်အံၤအဖိခိၣ်အယီၤ နီတဘျီ ဘၣ်. ပုၤသဝီဖိလၢတၢ်ထံၣ်လိၣ်သံကွံာ်အိၣ်ဖဲ တဆံသၢမံးလၢတဂၤတဲဝဲလၢ အဝဲအံၤမ့ၢ်အဆိကတၢ်တဘျီလၢ SAC သးမၤသံ ပုၤကမျါဖိဖဲ ဝံၣ်အံၤအပူၤ ဒီးမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဒွဲၣ်အူဟံၣ်ဃီ (၅)ဘျီတဘျီစးထီၣ်ဖဲ လၢယူၤအါရံၤ တုၤလၢယူၤလဲၤ ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိတယာ်ဝဲလၢ ဟံၣ်ခဲလၢလၢ SAC သးဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွံာ်စးထီၣ်လၢ လၢဖုၤတြုၤအါရံၤတုၤ လၢယူၤလဲၤ ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ် အိၣ်လဲၤ ၂၃ဖျါၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်အ--- ဒီးပုၤသဝီဖိအါဂၤဃုၢ်ထီၣ်ကွံာ်ဝဲလၢ တဆံသၢမံးလၢဝံၣ်ပူၤဖဲ လါဖျါတြုၤအါရံၤ ၂၀၂၃နံၣ်အပူၤ, ဒီးဟဲက့ၤဝဲတစီၢ်တလီၢ်လၢကကွၢ်က့ၤ အဟံၣ်ဃီတၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဝ---အဟံၣ်ဃီဖိတဖၣ် ဟဲက့ၤအိၣ်ဆူအဟံၣ်ဂၢၢ်ကျါကျါကျါ တသ့ဒီးဘၣ်မ့ၢ်လၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲဒီး တၢ်အိၣ်သးတဂၢၢ်တကျါဘၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သး အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ဘၣ်ဝဲဖဲ စီၤဝ--- ဟဲက့ၤဆူဝံၣ်ပူၤတစီၢ်တလီၢ်, ဒီးအဝဲဘၣ်တၢ်မၤသံကွံာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်အ--- အဲၣ်ဒီးက့ၤဆူ အဟံၣ်ဆူဝံၣ်ပူၤ ဒီးကွၢ်က့ၤတၢ်အိၣ်သးအိၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဘၣ် KHRG လၢ “ယအဲၣ်ဒီးက့ၤဆူယဟံၣ်ဘၣ်ဆၣ် ယဖိ သ့ၣ်တဖၣ်တအဲၣ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တဲယၢ် လၢဟီၣ်လၢယၢ်, ‘မိဇၢ...ပပျါ ပယီၤသ့းဒိၣ်မး. က့ၤလၢဟံၣ်တဂ့ၤ.’ (...) အခဲအံၤဒု ယအဲၣ်ဒီးက့ၤလၢယဟံၣ်ဘၣ်ဆၣ် ယဟံၣ်မးတအိၣ်လၢဘၣ်”. ဖဲအဝဲဘၣ်တၢ်မၤသံဝံၣ်အလီၢ်ခဲ, အဝဲဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲ တၢ် ကီတၢ်ခဲဒိၣ်မးလၢ ကကွၢ်ထွဲအဖိယၢ်ဂၤဒီး ဟံၣ်ဃီဖိတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. “ဘၣ်ဃးဒီး ဟံၣ်ဃီဖိတၢ်လုၢ် အိၣ်သးသမူန့ၣ် အဒိၣ်ကတၢၢ်ပဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢအီၤလီၤမီၤ. ထဲယၢ်တဂၢၢ် ယကဘၣ်ကွၢ်ထွဲက့ၤယဖိတဖၣ်အံၤဒု မ့ၢ်တၢ်ကီ တၢ်ခဲဖးဒိၣ်လီၤ. (...) ယဆိကမိၣ်မ့ၢ်ယကဘၣ်လုၢ်အိၣ်ယဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကသ့ဒ်လဲၣ်. (...) ယသးပုၤနီၣ်ယဝဲတန့ၢ်ဒီးဘၣ် (...) အဝဲမ့တအိၣ်ဘၢန့ၤ ယကဘၣ်ကွၢ်ထွဲလုၢ်အိၣ်ယဖိထဲတဂၢၢ်ဒ်လဲၣ်. (...) အခဲအံၤန့ၣ် ယဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပျါတၢ်ဖုးစ့ၢ်ကီး လီၤ. ယဘၣ်ယိၣ်လၢ ပုၤကတဲယၢ်လၢ ပုၤတဂၢၢ်အံၤမ့ၢ် ပုၤလၢပယီၤသ့းခးသံတဂၢၢ်န့ၣ်အမါလီၤ.” အခဲအံၤ, အဝဲဒီး အဟံၣ်ဃီဖိ ဖိတဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ တၢ်ကရၢကရိနီၣ်တဖုဘၣ်. အဝဲလိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢကဆုၢ်အဖိဆူကိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲတဲဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကီး အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒီး အတၢ်ထံၣ်ဆူ KHRG အအိၣ်လၢ “ပကဲပုၤသဝီဖိဒု, ပတဒီးန့ၢ်တၢ်တီတၢ်တြုၤနီၣ်တဘျီ ဘၣ်. ယတအဲၣ်ဒီးလိၣ်ဘၢလိၣ်ကွၢ်ပယီၤသ့းစ့ၢ်ကီးဘၣ်. ထဲတမံၤလၢ ယတအဲၣ်ဒီးထံၣ်အဝဲသ့ၣ်နီၣ်တစဲးလၢဘၣ်လီၤ. ပယီၤ သ့းမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ပထံပကီၢ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခဲလီၤ. (...) ယသးဒိၣ်ထီၣ် ပယီၤသ့းတဖၣ်အံၤဒိၣ်မး ဘၣ်ဆၣ် ယမၤ မန့ၤကသ့လဲၣ်. ယဟံၣ်ဃီဖိ ဘၣ်တၢ်မၤသံကွံာ်အိၣ်သ့ ကီးဆၢကတီၢ်ဒီးလီၤန့ၤ”

(၄) တပတီၢ်- တၢ်ဃုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတခါအံၤမၤ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပကသု တၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အမါ, နီၣ်အ---, ဒီးပုၤသဝီဖိလၢ တဆံသၢမံးလၢတဖၣ် ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် ကသုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဒီးရၤလီၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲလၢယုၤလဲ ၂၀၂၃န့ၣ် ဖဲ တဆံသၢမံး လၢဝဲၣ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီၢ်အူကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ စီၤဝဲ---လၢ SAC သးဖဲမၤသံအီၤတၢ်ဂၤ, ဒီးဟံၣ်လၢSAC သးခွဲၣ်အူထီၣ်ကွဲၣ်အီၤဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ SAC သး ဒီး PDF သးဝံၤအလီၢ် ခံ ဖဲလၢယုၤ ၇သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖဲ)

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၢ်
ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ န့ၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျၢတဖၣ်လၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပျၢဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒူသဝီဖဲတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပျၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျါန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.